

DANSK BILBRANCHERÅD

VEJLEDNING FOR VÆRKSTEDSINDEHAVERE

Om at uddanne i bilbranchen

Vejledning for mestre, som påtænker at uddanne lærlinge i bilbranchen

Vejledningen her er lavet af Dansk Bilbrancheråd og er til mestre, som overvejer at uddanne lærlinge i bilbranchen. Den er tænkt som en håndbog med de mest almindeligt forekommende spørgsmål, så som;

- Hvad skal der til, for at have en lærling?
- Hvilke godkendelser, skal værkstedet have?
- Hvor mange lærlinge, må jeg have?
- Hvilken aftaletype skal jeg vælge?
- Hvilke ansættelsesvilkår skal lærlingen have og
- hvor kan jeg få et overblik over dette.

Vær særlig opmærksom på vejledningens punkt 7. om ansættelsesvilkår, da det er her, mange begår fejl. Hvis du læser vejledningen, så er du godt hjulpet på vej mod en korrekt oprettelse af læreforholdet. God læselyst.

INDHOLD

1.	INTRODUKTION	4
2.	KRAV TIL PARTERNE OG GODKENDELSE AF VÆRKSTEDET	5
3.	FIND DEN RIGTIGE ELEV.....	6
4.	UDDANNELSESTYPER.....	7
5.	AFTALETYPER	9
6.	UDDANNELSESAFTALEN	10
7.	ANSÆTTELSESVILKÅR	12
8.	SKOLEOPHOLD	19
9.	UDGIFTER.....	20
10.	TILSKUDSMULIGHEDER	22
11.	KØREKORT	23
12.	VOKSENLÆRLINGE	24
13.	FORLÆNGELSE ELLER FORKORTEELSE AF UDDANNELSESTIDEN.....	25
14.	OPHØR AF LÆREFORHOLDET	25

1. INTRODUKTION

Hvorfor ansætte en lærling?

Alle prognoser viser, at der bliver mangel på faglært arbejdskraft inden for en årrække.

Virksomhederne overlever ikke kun på ordretilgang og gode produkter, men også på at have kvalificerede medarbejdere.

Den rigtige lærling i det rigtige job bidrager med opdateret viden, frisk inspiration, gå- på- mod og nye relationer.

Fremtidens håndværkere....

Der er ingen tvivl om, at kravene til arbejde i bilbranchen i fremtiden vil stige, i takt med udviklingen.

Branchen har et særligt ansvar for at antage og uddanne lærlinge med et godt fundament, for deres videre færden.

Dansk Bilbrancheråd håber, at du som mester forstår vigtigheden af det ansvar der følger. Brug derfor Dansk Bilbrancheråd som en tæt sparringspartner, så vi i fællesskab kan skabe det gode fundament for fremtidens håndværkere.

Opdateret maj 2023

2. KRAV TIL PARTERNE OG GODKENDELSE AF VÆRKSTEDET

Parterne

Eleven skal

- være fyldt 15 år og færdig med skolen.

Læremesteren skal

- være uddannet mekaniker eller ved beskæftigelse og erfaring have fået tilsvarende mekanisk indsigt *eller*
- have ansat en person, den uddannelsesansvarlige, der opfylder kravene til at kunne oplære eleven forsvarligt.

Lærepladsen skal gøre sig klart, at de har et uddannelsesansvar. Såvel lærling som læreplads har et ansvar for, at uddannelsesforløbet gennemføres tilfredsstillende, og det er det, parterne indgår en kontrakt om.

Læremesteren bør derfor sætte sig ind i kravene til uddannelsen og læse lærlingens uddannelsesplan igennem.

Alle lærlinge har en uddannelsesbog, som indeholder en beskrivelse af de kvalifikationer og kompetencer, som lærlingen opnår på skole og i praktik.

Lærepladsen har adgang til denne bog via www.lærepladsen.dk, hvor der kan logges ind med MitID (erhverv).

Krav til værkstedet

Værkstedet skal godkendes af det faglige udvalg til hver af de elev-typer, som værkstedet ønsker at uddanne.

For at søge om godkendelse skal du udfylde et oplysningsskema via www.iu.dk (Industriens Uddannelser), der sendes elektronisk til det faglige udvalg, hvorefter de kontakter dig for at aftale et besøg i virksomheden. Kontakt eventuelt din lokale tekniske skole for oplysninger om netop jeres faglige udvalg.

Du får en godkendelse til et bestemt antal lærlinge indenfor de fagtyper, du vil uddanne.

3. FIND DEN RIGTIGE ELEV

At finde den rigtige medarbejder kan være svært, uanset om det er en lærling eller en svend. At blive uddannet indenfor bilbranchen kræver teknisk snilde og kendskab til mange forskellige komplicerede systemer til fejlfinding, ligesom såvel sproglige som IT-mæssige kundskaber er nødvendige. Derudover er det sociale aspekt af en ansættelse af stor vigtighed.

Vi anbefaler, at en potentiel lærling altid inviteres til samtale, ligesom vedkommende tekniske skole søges inddraget i forhold til, om lærlingen har nogle særlige behov eller udfordringer, som ikke nødvendigvis afspejles af hans eller hendes karakterer.

Mange lærlinge ønsker at have en forælder med til en ansættelsessamtale, og det er for så vidt i orden, men husk; det er IKKE mor eller far, I skal ansætte, så tal til og med lærlingen – ikke forælderen.

4. UDDANNELSESTYPER

Der findes to forskellige uddannelsesmuligheder indenfor arbejde med personvogne – personvognsmontør og personvognsmekaniker (EUD). Personvognsmekanikeren kan vælge et EUX-forløb eller et eliteforløb, ligesom begge uddannelser kan opstartes med grundforløb på en teknisk skole hhv. i en praktikvirksomhed, såkaldt ny mesterlære.

GF1	GF2	Hovedforløb for trin 1, personvognsmontør 1 år 6 måneder					Hovedforløb for trin 2, personvognsmekaniker 2 år				
Skole - 20 uger	Skole - 20 uger	Praktik	Skole - 5 uger	Praktik	Skole - 5 uger	Praktik	Skole - 5 uger	Praktik	Skole - 5 uger	Praktik	Skole - 5 uger

Det er væsentligt at være opmærksom på, at der er indført karakterkrav på mindst 2 for at blive optaget på hovedforløbet i dansk, matematik, engelsk og fysik – alle på E-niveau, dvs. 10. klasses niveau.

Skematisk kan uddannelsesmulighederne opstilles som følger:

Personvognsmontør; 2,5 år, hvoraf de 15 uger er på skole (udover grundforløbet)

Personvognsmekaniker; 4,5 år, hvoraf de 35 uger er på skole (udover grundforløbet).

EUX-FORLØB

EUX-forløbet er til de lærlinge, der vil have et svendebrev og en studenterhue samtidig. En EUX-elev højner sin faglige kunnen i de boglige fag, og det højere niveau kombineres med de fag-faglige fag. For at blive optaget på hovedforløbet som EUX-lærling, skal eleven have bestået fagene dansk, engelsk, samfundsfag, matematik, fysik og teknologi på C-niveau, dvs. 1. års gymnasie-niveau.

Det særlige ved EUX-lærlinge er, at de har skoleforløb på 6 måneder ad gangen, og derfor kan det være en fordel for lærepladsen, at have 2 EUX-lærlinge, der kan være på skole på skift.

Forløbet kan skematisk fremstilles således:

GF1	GF2	Hovedforløb – 4 år							
Skole 20 uger	Skole 20 uger	Praktik	Skole 20 uger	Praktik	Skole 20 uger	Praktik	Skole 20 uger	Praktik	Skole 7,5 uge

ELITE-forløb

Elite-forløbet er til de lærlinge, der vil højne deres kunnen indenfor de fag-faglige fag, eksempelvis til brug for konkurrencer, såsom Skills. Lærlinge på eliteforløb bliver således bedre til værkstedsopgaverne, men har som udgangspunkt det samme forløb, som en almindelig lærling, dvs. han skal ikke være længere tid på skole, end andre.

Den skematiske fremstilling af læreforløbet er som en almindelig personvognsmekanik.

NY MESTERLÆRE

Ved ny mesterlære flyttes grundforløbet, de samlede 40 uger, ud i en praktikvirksomhed. Den lokale tekniske skole skal stille en kontaktlærer til rådighed, som sammen med praktikvirksomheden skal udarbejde en uddannelsesplan og stille eventuelt supplerende undervisning til rådighed for lærlingen, typisk i de boglige fag.

Lærlingen skal derudover have kursusbeviser i brand/hjælp, sikkerhed ved arbejde med epoxy og isocyanat, arbejdsmiljø og sikkerhed, svejsning og termisk skæring. Disse kurser gennemføres på teknisk skole.

Ny mesterlære afsluttes med en faglig prøve, der tilrettelægges i samarbejde med teknisk skole, ligesom der om nødvendigt gennemføres en boglig prøve for at se, om lærlingen opfylder karakterkravene til at komme videre på hovedforløbet.

5. AFTALETYPER

Uddannelserne kan sammensættes på en række forskellige måder.

ALMINDELIGE AFTALE

Omfatter samtlige skole- og praktikperioder på uddannelsen. Aftalen indgås ved lærlingens opstart af grundforløb eller senest umiddelbart efter afslutning heraf.

KORTTIDSAFTALE

Skal mindst indeholde én skoleperiode og én praktikperiode og varer derfor som udgangspunkt mindst 6 måneder. Aftalen kan forlænges, men der vil kun gælde én prøveperiode for hver praktikvirksomhed.

Der kan højst indgås én korttidsaftale mellem samme virksomhed og lærling.

DELAFTALE

Er en aftale, der indgås med en lærling, der er i skolepraktik, og består helt eller delvist af én praktikperiode. Delaftalen kan derfor være af meget kort varighed.

RESTAFTALE

Er, som navnet antyder, en uddannelsesaftale, der dækker resten af lærlingens uddannelse, uanset om der er lang eller kort tid tilbage.

KOMBINATIONSAFTALE

En aftale mellem én lærling og flere virksomheder. Konstruktionen er ikke særlig benyttet i bilbranchen, fordi langt de fleste lærepladser er i stand til at undervise lærlingen i alt det, han eller hun skal lære. Aftaletypen kan dog benyttes, hvis en lærling ønsker at blive "udstationeret" på en meget specialiseret virksomhed som led i sin uddannelse, f.eks. på et automatgearcenter.

6. UDDANNELSESAFTALEN

En uddannelsesaftale er en skriftlig aftale, der indgås mellem lærling og læreplads og som godkendes af teknisk skole. Uddannelsesaftalen tjener samtidig som ansættelsesbevis, men det kan i visse tilfælde være relevant at udarbejde et egentligt ansættelsesbevis ved siden af, hvis der gælder særlige vilkår for aftalen.

Formularer:

- nødvendige formularer fås på teknisk skole eller på www.uvm.dk under erhvervsuddannelser/blanketter.
- der anvendes samme formular for almindelige lærlinge og voksne lærlinge (over 25 år).
- er lærlingen under 18 år, skal aftalen foruden af forældremyndigheden også underskrives af den unge, hvis den skal være bindende efter det 18. år.

Fra det øjeblik en arbejdsdreng begynder at udføre autoteknisk arbejde er han/hun i lære. Det er ulovligt at afvente ansættelsens forløb i kortere eller længere tid, inden kontrakt oprettes, og tilskud udbetales ikke.

Kontrakten er først gyldig, når teknisk skole ved påtegning har godkendt formularen.

OBS: Vær opmærksom på, om der bliver henvist til den korrekte overenskomst i rubrik 8 på uddannelsesaftalen. Der skal – for bilbranchen – være henvist til Industriens Overenskomst, indgået mellem DI og CO.

Tillæg til uddannelsesaftalen

Vi anbefaler, at du bruger Dansk Bilbrancheråds tillæg til uddannelsesaftalen, hvori de vigtigste punkter er nævnt for den konkrete ansættelse. Tillægget kan findes på intranet.dbr.dk under punktet lærlinge.

Tillægget beskriver nogle af de regler, der er gældende på området;

- Søgnehelligdagsbetaling (SH-dage)
- Forsikring
- Pension
- Ferie og fridage
- Sygdom
- Fritvalgslønkonto
- Mødetider
- Pauser

7. ANSÆTTELSESVILKÅR

Lærlingens ansættelsesvilkår følger til enhver tid erhvervsuddannelsesloven og derfor også lærlingebestemmelserne under Industriens Overenskomst.

De væsentligste vilkår er, i alfabetisk orden, herefter:

Arbejdstid

Skal være sammenfaldende med den for værkstedets voksne ansatte.

Akkordarbejde

Bør normalt ikke udføres af lærlinge i de første læreår.

Barns 1. sygedag

Kan holdes for børn under 14 år og omfatter hjemkaldelsesdagen + barnets første *hele sygedag*. Afholdes med fuld løn. Kræver 9 måneders anciennitet.

Lærlingen kan tillige afholde barnets 2. hele sygedag, hvor betaling trækkes fra fritvalgskontoen.

Barsel

Lærlinge er omfattet af barselsloven og barselsdagpengeloven og har ret til fravær, hvis de skal være forældre. Kræver 9 måneders anciennitet på det forventede fødselstidspunkt på følgende vilkår:

Far:

- 2 uger med fuld løn efter fødslen *eller* mor og barns hjemkomst fra hospital *og*
- 10 uger yderligere med fuld løn

Mor:

- 4 uger med fuld løn før fødslen
- 19 uger med fuld løn efter fødslen

Mor og far har derudover 5 uger med fuld løn som den ene kan holde eller de kan dele ugerne mellem sig. Fuld løn kræver fuld refusionsret.

Børneomsorgsdage

Afholdes med højst 2 om året (uanset antal børn) for børn under 14 år. Kræver 9 måneders anciennitet. Betales fra fritvalgskontoen.

Ferie

Lærlinge er omfattet af ferieloven og har ret til 12,5 % indbetalt til FerieKonto. Følgende særregel gælder dog:

Lærlinge har krav på fuld løn under ferie i det første og andet *hele* ferieår efter uddannelsesaftalens påbegyndelse. Optjente feriepenge fra tidligere ansættelser kan fradrages krone-for-krone. Lærlingen bør fremlægge udskrift fra FerieKonto.

Ved ansættelse midt i et ferieår gælder følgende:

Lærlingens ansættelsestidspunkt	Tildelte, betalte feriedage før første hele ferieår begynder	BEMÆRKNINGER
2. september-31. oktober	25 dage	Det mest gunstige tidspunkt for lærlingen – giver reelt set fuld løn under ferie i 3 ferieår.
1. november-30. juni	15 + evt. 5	De 15 dage kan KUN holdes i hovedferien/sommerferien. De 5 sidste dage er kun relevante, hvis virksomheden holder lukket mellem ansættelsen og 30. april (samme ferieår) – dvs. typisk mellem jul og nytår.
1. juli – 30. august	0	Du må gerne låne lærlingen feriedage, hvis han ønsker at holde ferie i perioden.

Husk udbetaling af ferietillæg (1 %), hvis lærlingen får fuld løn under ferie. Dette kan udbetales løbende i takt med, at ferien afholdes eller 2 gange årligt hhv. med maj-lønnen (for perioden 1. september til 31. maj) og med august-lønnen (for perioden 1. juni til 31. august).

Bemærk, at der er tale om en ferieret, og at ikke-afholdt ferie derfor ikke kan overføres eller udbetales. Ferien kan varsles afholdt med 3 måneders varsel for hovedferie og 1 måneds varsel for restferie.

Ved fratræden skal lærlingen have beregnet feriepenge til FerieKonto, af de foregående måneder indtil fratrædelsesdatoen, ligesom en fratrædende funktionær.

Feriefridage

Lærlinge med 9 måneders anciennitet har krav på 5 feriefridage til afholdelse i ferieåret. Feriefridage er overenskomstbestemt. Lærlingen får *umiddelbart* 5 feriefridage, når ferieåret begynder, dvs. hver den 1. september. Disse kan og skal udbetales – også selvom lærlingen stopper kort efter en 1. september.

Afholdelse sker med fuld, normal løn, ligesom lærepladsen kan varsle disse afholdt med 1 måneds varsel.

Hvis feriefridagene ikke afholdes, skal lærlingen fremsætte krav om kontant betaling senest 3 uger efter ferieafholdelsesårets afslutning den 31. december.

Fridage

Lærlinge har, i medfør af overenskomsten, ret til følgende særlige, hele, fridage med normal, fuld løn:

- 1. maj
- 5. juni (grundlovsdag)
- 24. december

Fritvalgskonto:

Lærlinge skal have en fritvalgskonto hvor der skal opspares 7 % af den ferieberettigede løn (pr. 1. marts 2024 betales 9%).

Hvis lærlingen fravælger at afholde sine feriefridage (efter 9 måneders ansættelse), skal der indsættes yderlige 0,5 % pr. fravalgt feriefridag på fritvalgskontoen.

Forsikring

Alle lærlinge skal indtil de fylder 20 år, udover den almindelige lovpligtige arbejdsskadeforsikring, være omfattet af en særlig fuldtidsforsikring mod invaliditet, dødsfald og kronisk sygdom. Dansk Bilbrancheråd tegner forsikringen via TopDanmark til kr. 855,00. pr. år + administrationsgebyr, kr. 10,00.

Forsikringen tegnes ved at sende uddannelsesaftalen til info@dbr.dk med anførsel af lærlingeforsikring i emnefeltet.

Efter det fyldte 20. år skal lærlingen fortsat have forsikringen, men denne er fra 20-års fødselsdagen lagt ind under en lovpligtig pension. Se under Pension nedenfor.

Bemærk: Der er krav om en "mini"-pension til lærlinge mellem 18 og 20 år, men der skal fortsat tegnes forsikring i perioden. Betales der fuld pension allerede fra det 18. år, skal der ikke tegnes en lærlingeforsikring – lærlingen vil være forsikret gennem pensionsordningen.

Pension og forsikring kan skitseres som følger:

<u>Alder</u>	<u>Satser</u> <u>(dig/lærling)</u>	<u>Anciennitet</u> <u>(pension)</u>	<u>Forsikring</u> <u>(selvstændig)</u>
Under 18 år	0 %	-	Ja
18. og 19. år	4 % hhv. 2 %	2 måneder	Ja
+ 20 år	8 % hhv. 4 % Pr. 1. juni 2023: 10 % hhv. 2 %	2 måneder	Kun forsikring i perioden for optjening af anciennitet

Løn

Lærlingens lønsatser fastsættes i lærlingebestemmelserne i Industriens Overenskomst.

Mindsteløn	1. marts 2023	1. marts 2024
0-1 år	77,05	79,75
1-2 år	87,35	90,40
2-3 år	93,90	97,20
3-4 år	108,75	112,55
over 4 år	131,40	136,00

Voksenlærlinge	131,65	136,15
----------------	--------	--------

Lærlinge, der har gennemført grundforløbet, starter på sats 1 i 6 måneder, da grundforløbet tæller med i uddannelsestiden med 6 måneder.

Overarbejde: betales som til fagets voksne arbejdere, dvs. således.

Overarbejde	1. marts 2023	1. marts 2024
Manglende varsel	112,30	115,65
Hverdage; 1. og 2. time	44,05	45,35
Hverdage; 3. og 4. time	70,30	72,40
Hverdage; 5. time +	131,50	135,45
Hverdage, forud ml. 6-18	44,05	45,35
Hverdage, forud ml. 18-6	131,50	135,45
Hverdagsfri, ml. 6-18	70,30	72,40
Hverdagsfri, ml. 18-6	131,50	135,45
SH; indtil kl. 12	87,60	90,25
SH; efter kl. 12	131,50	135,45

Arbejde i frokostpause	31,15	32,10
------------------------	-------	-------

Pension

En lærling har efter 2 måneders anciennitet krav på pension som følger:

I det 18. og 19. år: 4 % fra arbejdsgivers side og 2 % fra lærlingens side.

Fra 20 år og frem: 8 % fra arbejdsgivers side og 4 % fra lærlingens side. **Fra 1. juni 2023 ændres satsen til hhv. 10 % og 2 %.**

Pensionen tegnes ved at ringe til Industriens Pensions virksomhedsservice på telefon 70 33 20 40 og oplyse data om såvel virksomhed som lærling. Herefter oplyses en arbejdsgiverkode til indsætning i lønsystemet.

Prøvetid

De første 3 måneder er en gensidig prøvetid – her kan kontrakten hæves fra begge sider, uden begrundelse. Prøvetiden kan ikke forlænges på grund af sygdom i prøvetiden. Ved langvarig sygdom i prøveperioden bør kontrakten ophæves.

Skoleophold medregnes ikke i prøvetiden. Ophævelse sker på en særlig blanket.

Sygdom

Skal anmeldes efter lærepladsens egne regler. Anmeldes sygdom ikke korrekt, skal der ikke betales løn iht. nedenstående.

Lærlinge er omfattet af sygedagpengeloven, og lærlingen skal have fuld, normal løn under sygdom – også indenfor de første 8 uger af ansættelsen. De almindelige regler om dokumentation for fravær, arbejdsgiverperiode på 30 dage m.v. gælder også for lærlingen.

Hvis sygdommen er af længere varighed, kan begge parter forlange læretiden forlænget. Ved længere varighed forstås mindst 10 % af uddannelsestiden.

Sygdom under skoleophold skal både anmeldes til skolen **og** til lærepladsen.

Søgnehellidage

Skal afholdes med fuld løn (voksenlærlinge – se pkt. 12 i denne vejledning).

Værnefodtøj

Skal gives ved behov og efter følgende satser:

Listepris 1 - Træsko	519,00 kr.
Listepris 2 - Sko	822,00 kr.
Listepris 3 - Støvler	964,00 kr.

Udgangspunktet er, at mekanikere skal have værnesko – og dermed listeprisen herfor.

8. SKOLEOPHOLD

Tilmelding til skole sker automatisk senest ved uddannelsesaftalens oprettelse. Skolen fremsender selv indkaldelser til skoleophold.

Under skoleophold er lærlingen afgivet til skole og må ikke indkaldes til at arbejde. Dette gælder dog ikke, hvis lærlingen uventet får en fridag, hvor han ellers skulle have været på arbejde. Overenskomstbestemte fridage (1. maj og 5. juni), der falder i en skoleperiode, giver *ikke* lærlingen fri på dagen, ligesom friheden ikke kan udnyttes på et senere tidspunkt.

Lærepladsen kan følge med i skoleforløbet, herunder karakterer, fravær m.v. på skolens log.

9. UDGIFTER

Udover løn m.v. er der en række udgifter, som lærepladsen skal være opmærksomme på, men som også i høj grad er refusionsberettigende.

Skoleophold

Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag (AUB) refunderer en del af lærlingens løn under skoleophold, afhængig af, hvilket år vedkommende er på.

Refusionerne pr. 1. januar 2023 ser således ud:

1. års elever pr. skoleuge:	kr.	2.890,00
2. års elever pr. skoleuge:	kr.	3.390,00
3. års elever pr. skoleuge:	kr.	3.670,00
4. års elever pr. skoleuge:	kr.	4.160,00
Voksenelever pr. skoleuge:	kr.	5.370,00

Der er tale om maksimal-beløb.

Skolehjem

Som følge af, at der er frit skolevalg, har lærepladsen pligt til at betale for skolehjem, hvis eleven optages på et sådant i forbindelse med skoleophold. AUB yder tilskud til kost og logi, der afregnes direkte til skolehjemmet. Optagelsesbetingelsen er, at elevens samlede transporttid er mere end 5 kvarter dagligt. Vælger en lærling at bo på skolehjem uden at opfylde transporttidskravet, skal lærlingen selv betale.

Befordringstilskud

Lærepladsen kan opnå kørselstilskud i forbindelse med skoleophold gennem AUB. Tilskuddet udgør indtil 80 % af offentlig befordring. Hvis egen bil/transport benyttes ydes et tilskud på max. 1,18 kr./km. (pr. 1. marts 2023), hvis skolevejen er over 20 km. pr. dag.

Teknisk skole skal udfylde ansøgning til AUB. Lærepladsen får meddelelse fra AUB og skal gøre indsigelse, hvis det af Teknisk skole anførte ikke er korrekt.

Svendeprøve/brev

Lærepladsen afholder udgifterne til svendeprøve/brev. Hvis lærepladsen er medlem af DBR Arbejdsgiverforening, vil der være refusionsmulighed herfra.

AUB-bidrag

Den 1. januar 2018 blev alle virksomheder underlagt regler om mer-bidrag til AUB-systemet; det såkaldte praktikpladsbidrag. Virksomhederne får opgjort et tal for, hvor mange lærlinge, de hver især bør ansætte, og for hver lærling, virksomheden mangler, vil virksomheden blive opkrævet en afgift til AUB på 27.000 kr.

Forskudsopgørelse for den enkelte virksomhed over det estimerede antal lærlinge på virksomheden i forhold til faglært personale fremsendes i april, hvorefter endelig opgørelse fremsendes i juni året efter.

Læs mere på www.virk.dk under AUB-bidrag.

Der er mulighed for at blive fritaget for reglerne om mer-bidrag, hvis man kan dokumentere, at lærepladsen har været slået op *uden* nogen ansøgninger. Opslaget SKAL være sket på www.lærepladsen.dk til dokumentation – og skal have været synligt og ledigt i mindst 90 dage.

10. TILSKUDSMULIGHEDER

Der findes forskellige tilskudsmuligheder målrettet forskellige former for lærlinge. Er du i tvivl, om du kan få tilskud, så kontakt sekretariatet på telefon 43 99 66 33.

Alle udbetalinger sker til lærepladsens NemKonto.

Tilskud til lærlinge som uforskyldt har mistet deres elevplads

Er du blevet tilbudt en lærling, som har mistet sin elevplads uforskyldt (eks. tidligere arbejdsgiver er gået konkurs), så kan du søge om løntilskud 360 dage efter uddannelsesaftalens påbegyndelse.

For at søge om løntilskud kræver det følgende:

- Skolen registrerer den nye uddannelsesaftale hos Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag (AUB)
- Lærlingen har været uforskyldt i tidligere uddannelsesaftales ophør
- Lærlingen er under 25 år

Lærepladsen skal ved ansøgning om løntilskud oplyse om lærlingen har været på skoleophold i praktikperioden, og om eleven er fyldt 25 år.

Retten til tilskud opnås 360 dage efter uddannelsesaftalens indgåelse. Tilskuddet ydes dog ikke når lærlingen er under skoleophold, da der her skal ansøges om normal lønrefusion for skoleophold.

Ansøgning om lønrefusion sker på virk.dk og skal ske senest 1 år efter lønudbetaling, ellers bortfalder refusionen.

Nedenstående satser er gældende fra 1. januar 2023:

1.års lærling pr. uge	kr.	1.620
2.års lærling pr. uge	kr.	1.900
3.års lærling pr. uge	kr.	2.060
4.års lærling pr. uge	kr.	2.330
Voksenelev pr. uge	kr.	3.010

Tilskud til EGU-elever

Hvis du ansætter en elev i en erhvervsgrunduddannelse (EGU), kan du få en samlet bonus på op til 40.000 kr. fordelt med 333 kr. pr. dag i højst 485 praktikdage. Aftalen skal være påbegyndt senest tre måneder efter, at den er indgået.

Tilskuddet udbetales automatisk via virksomhedens NemKonto. Tilskuddet kan udbetales selvom eleven ophæver uddannelsesaftalen, hvis virksomheden på tro og love erklærer, at ophævelsen ikke skyldes virksomhedens forhold.

Tilskud til voksenlærlinge

Se pkt. 12 i denne vejledning.

11. KØREKORT

Lærepladsen skal betale alle omkostninger inden for den lovpligtige undervisning fra lærlingens 18. år, dvs. det tidligste tidspunkt, hvor lærlingen må køre bil selv. Det er den aktuelle læreplads, der har betalingspligten.

Lærepladsen kan bestemme kørelærer. Den normale køreundervisning kan foregå uden for arbejdstid.

Hvis eleven mister kørekortet i uddannelsestiden, kan uddannelsesaftalen ophæves straks. I forbindelse med oprettelse af uddannelsesaftaler er det vigtigt, at der ved ansættelsen gøres

skriftligt opmærksom på, at hvis eleven opsiger sin kontrakt eller kontrakten ophæves pga. lærlingens forhold, kan lærepladsen kræve omkostningerne til kørekort refunderet.

Det kan enten påføres kontraktens punkt 11, ellers skrives som et tillæg til kontrakten med begge parter underskrift. Find udkast til tillæg på intranettet.

Hvis du er medlem af DBR Arbejdsgiverforening, så kan du få et tilskud på 5.000 kr. til kørekortet. Prøvetiden skal være overstået.

For nærmere information kontakt Johanne Berner, jbh@db.dk.

12. VOKSENLÆRLINGE

En voksenlærling er en, der er fyldt 25 år ved uddannelsens påbegyndelse. Reglerne for læreforholdet er de samme som almindelige lærlinge, dog med følgende ændringer:

Løn:	Mindstelønnen iht. Industriens Overenskomst, pr. 1. marts 2023: 131,65 kr. i timen.
Fritvalgskonto:	7 % (pr. 1. marts 2024: 9 %) til medarbejderen frie valg og 4 % til SH-dage. Efter 9 måneders ansættelse sættes yderligere 2,5 % ind til feriefridage.
Ferie:	12,5 % til feriekonto, <i>men</i> hvis vedkommende ikke har feriepenge med fra en tidligere ansættelse, har han/hun ret til fuld løn under ferie i det første og andet hele ferieår.
SH-dage:	Trækkes fra fritvalgskontoen, dvs. ikke fuld løn på disse dage. Tilsvarende på særlige fridage; 1. maj, 5. juni og 24. december.

Tilskud

Lærepladsen kan få tilskud på helt op til 45 kr. i timen i hele uddannelsesperioden. Det er lærlingens tidligere eventuelle uddannelse og beskæftigelse, der afgør, om og i givet fald, hvilket tilskud vedkommende kan opnå. Kontakt lærlingens jobcenter.

Ansøgning om tilskud til voksenlærlinge skal indgives til lærlingens opholdskommune senest 1 måned efter uddannelsesaftalens påbegyndelse.

13. FORLÆNGELSE ELLER FORKORTElse AF UDDANNELSESTIDEN

Forlængelse af læretiden

- Hvis lærlingen har et uforholdsmæssigt stort fravær, eksempelvis som følge af sygdom, graviditet, barselsorlov, supplerende skoleundervisning eller lignende, kan læretiden forlænges – enten frivilligt efter aftale eller tvangsmæssigt efter bestemmelse fra det Faglige udvalg.
- Ved uforholdsmæssigt stort fravær forstås eksempelvis sygdom i mindst 10 % af den samlede uddannelsestid.
- Enhver forlængelse skal ske skriftligt på en tillægsaftale.

Nedsættelse af læretiden

- Lærepladsen kan ansøge Metalindustriens Læringeudvalg om nedsættelse af læretiden med henvisning til elevens alder, samt eventuelt tidligere beskæftigelse ved fagligt betonet arbejde før læreforholdets indgåelse.

14. OPHØR AF LÆREFORHOLDET

En uddannelsesaftale kan ikke opsiges efter udløb af prøveperioden på 3 måneder.

De første tre måneder af uddannelsesaftalen er prøvetid, hvor begge parter uden grund kan opsige samarbejdet. Skoleperioder tæller ikke med i prøvetiden, ligesom fravær af mere end 1 måneds varighed ikke gør.

Hvis uddannelsesaftalen misligholdes eller væsentlige forudsætninger brister, kan aftalen ophæves ensidigt af den anden part og søge godtgørelse. Standardtaksten for en uberettiget ophævelse fra lærepladsens side er 40.000 kr. (53.000 kr. hvis der er tale om en voksenlærling). Ophæver lærlingen uberettiget aftalen, er lærepladsen berettiget til typisk ½ måneds løn fra lærlingen.

Misligholdelse fra lærepladsens side kan være

- manglende eller utilstrækkelig udbetaling af løn,
- fravær af egnede arbejdsopgaver/mangelfuld uddannelse

Misligholdelse fra lærlingens side kan være

- Ulovlig udeblivelse – både fra skole og fra lærepladsen,
- Udelukkelse fra skoleundervisning
- Mistet kørekort

Enhver misligholdelse skal påtales straks og senest 1 måned efter, at misligholdelsen er konstateret, men er der tale om et forhold, som kan berigtiges, dvs. ændres efter en skriftlig advarsel, så SKAL der gives mindst 1 og helst 2 forudgående advarsler. Kontakt sekretariatet for bistand i forbindelse med udformning af advarsler.

OBS

Manglende arbejde, omsætningsnedgang eller lignende er IKKE ophævelsesgrund og ophævelse på et sådant grundlag må forventes at udløse en godtgørelse til lærlingen.

Blanket-tvang

Ved enhver ophævelse skal der udfyldes en blanket om ophævelse af uddannelsesaftale samt vedrørende delvist gennemført praktikuddannelse. Blanketterne findes på www.uvm.dk, hos teknisk skole eller hos Dansk Bilbrancheråd.

I sager, hvor parterne ikke kan opnå enighed, afholdes der oftest et mæglingssmøde med Dansk Metal som repræsentant for lærlingen. Dette kan følges op af en sag i Tvistighedsnævnet, der tager stilling til, om en ophævelse af berettiget og hvad, det i modsat fald skal koste.

Vi anbefaler, at du altid retter henvendelse til Dansk Bilbrancheråd inden ophævelsen foretages, for at undgå eller minimere krav om godtgørelse. Du kan få hjælp til hele processen – også til førelse af en sag i Tvistighedsnævnet, hvis det skulle blive nødvendigt.

HUSK

Lærlinge er også omfattet af reglerne om G-dage ved fratræden – også når uddannelsesaftalen udløber automatisk.

15. EVENTUELLE JURIDISKE PROBLEMSTILLINGER

Skulle der mod forventning opstå problemer undervejs i forløbet, så kontakt Dansk Bilbrancheråd. Der er visse juridiske bestemmelser der skal overholdes på arbejdsmarkedet generelt, herunder særligt unge der er underlagt erhvervsuddannelsesloven og dermed også lærlingebestemmelserne i Industriens Overenskomst.

Dansk Bilbrancheråd har et godt samarbejde med Dansk Metal og de lokale tekniske skoler. Skulle der derfor komme udfordringer under forløbet, så løses det som regel på bedste vis parterne imellem.

GODE HJEMMESIDER

www.uvm.dk; undervisningsministeriet med blanketter m.v.

www.elevplan.dk; din adgang til indblik i lærlingens læreplaner

www.virk.dk/arbejdsgivernes-uddannelsesbidrag; vedr. ansøgning og godkendelse af tilskud.

www.laerepladsen.dk; til opslag af lærepladser

Og frem for alt

www.dbr.dk, under "Lærlinge og elever" finder du svar på de mest almindelige regler der gælder for lærlinge og elever.

Yderligere information fås ved henvendelse til:

Dansk Bilbrancheråds sekretariat

tlf. 43 99 66 33

www.dbr.dk

eller

Lærlingeansvarlig konsulent

Johanne Berner Hansen

Tlf. 22 41 51 03

e-mail: jbh@dbr.dk